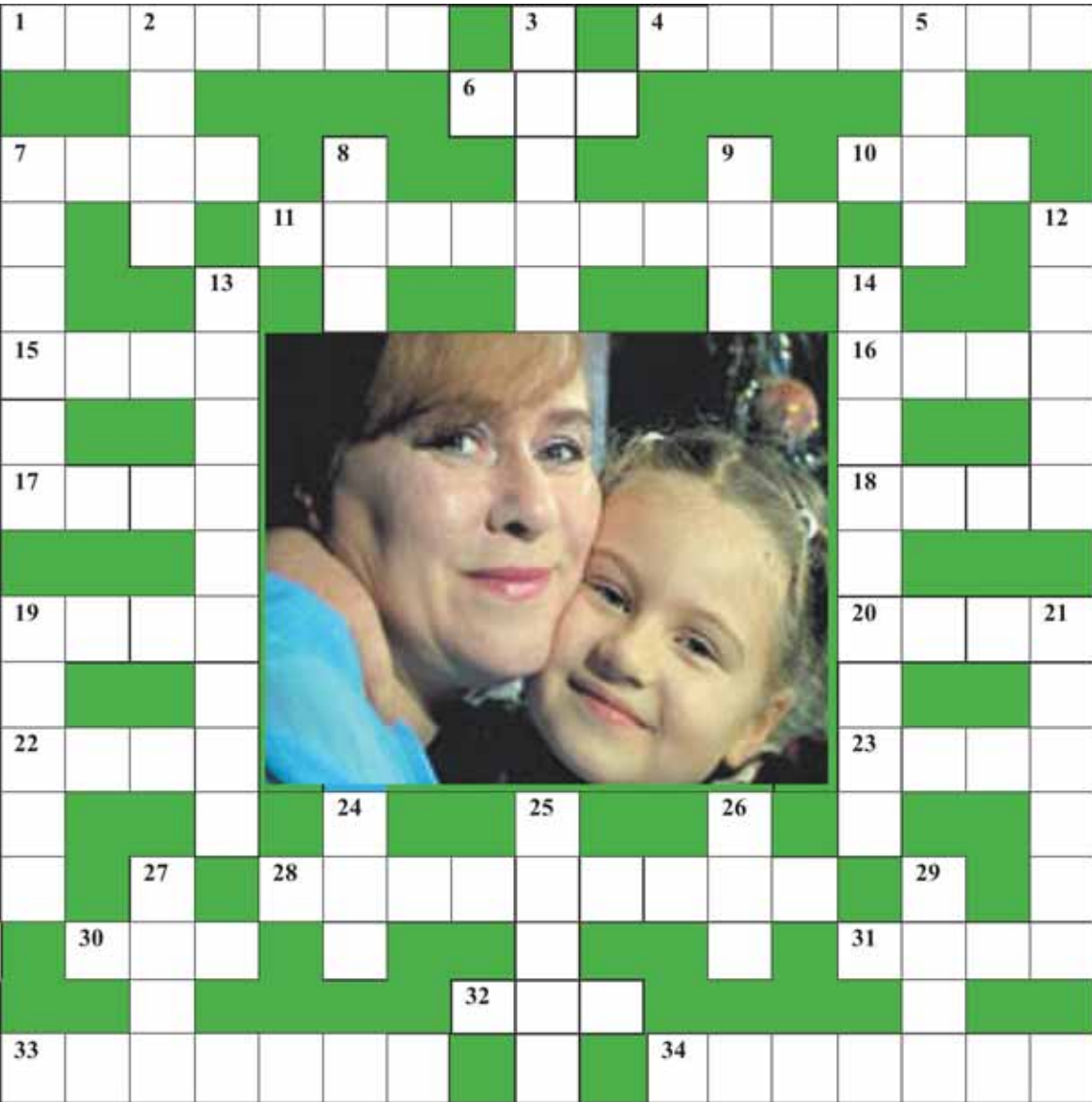

«САМАЕ ЧУЛАЕ СЭРЦА — МАТЧЫНА»

Па гарызанталі: 1. «Яна, нібы яснае ... \\Што ззяе над роднай зямлёй». (Г. Дашкевіч. «Мама»). 4. «Як набралася моц!»\\Матчына ... \\Палаяцела да сонца\\ Пералётнай птушкай». (Я. Купала. «Алеся»). 6. Як папрацуеш, то ў кожнай справе ... пачуеш (прык.). 7. Бой, бітва (уст.). 10. «Як верашчка ў ... спадала, \\ То маці есці пакідала\\Ды йшла ў камору па другое». (Я. Колас. «Новая зямля»). 11. «... мая! Цалую рукі! \\ Твой лашчыць голас , як вясной пялёсткі». (Г. Рэлікоўская. «Матулі»). 15. Кастрычніцкі гром — ... бясснежная (прыкм.). 16. Старажытнарымскі бог кахання. 17. «... ёсць маці, што як сонца ў хаці.\\Хто можа быць радней нам за яе?». (А. Куляшоў. «Я музу парайнаў бы з роднай маці...»). 18. Шчыпковы музычны інструмент. 19. Страва з дробных кавалачкаў мяса, рыбы, агародніны. 20. Круты паварот. 22. Бабіна ... Вяртанне цёплага надвор'я ў пачатку кастрычніка. 23. «Беларусь для мяне — мая родная маці.\\Што ў залочаны восені ...\\У сялянскай злучына хаце\\Нарадзіла мяне на свет». (Я. Зюлак. «Беларусь для мяне — мая родная маці»). 28. Гаспадар за гарэлчак, а ... за талерачку (прык.). 30 «Мамаіна ...\\Самае лепшае,\\Мамаіна слова\\Найдаражэйшае». (М. Хведаровіч. «Мамаіна імя»).

31. Тое, што і адырына. 32. У матэматыцы — невядомая велічыня. 33. У каго матка, у таго ... гладка (прык.). 34. Дзе маці нарадзіла, там і ... (прык.). **Па вертыкалі:** 2. «Вочы маці! У доўгія зімнія ...\\Вы над нам!\\Вялікімі зоркамі ззялі». (Н. Гілевіч. «Маці»). 3. Пры сонейку ..., пры матулі добра (прык.). 5. Верагодная магчымасць ажыццяўлення чаго-небудзь. 7. Дочка — гаручая ... (прык.). 8. Добрая жонка — дома ..., злая — хоць ты цягу дай (прык.). 9. Закончаная частка спектакля. 12. ... маці лепш за ўсё грэе (прык.). 13. «Кожнай маме — ...\\Кожнай маме — пацалунка». (А. Вольскі. «Свята мам»), 14. ..., хоць вады напіцця (прык.). 19. «Сынок і маці — зерне і ...\\Сынок і маці — мудрая ікона». (Я. Янічынск. «Сынок і маці»). 21. «Мілая ..., я цябе люблю!». (П. Пранчак. Мілая ...»). 24. Карова целіцца, а ў быка ... баліць (прык.). 25. Мацярняны ... канца не ведае (прык.). 26. «Аб ёй мне бяюць казкі...\\Вясення праталіны». (Я. Купала. «Спадчына»). 27. Вялікі паўвострав на поўначы Расіі, які скардзіцца на свой малы памер. 29. «Самыя добрыя вочы — матчыны,\\Самыя дбайныя ... — матчыны,\\Самае чулае сэрца — матчына». (М. Пазнякоў. «Трыпціч»). **Склаў Явон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.**

Пад вертыкалі: 2. Ноч. 3. Цёпла. 5. Ціла. 7. Снег. 19. Рэчка. 22. Снег. 24. Снег. 25. Снег. 26. Снег. 27. Снег.

■ Факт

Ідуць нелегалы з В'етнама, Марока...

Нядаўна на адной з памежных застаў каля Брэста затрыманы грамадзянін Марока. Пры сабе мужчына меў каля трох тысяч еўра, карты свету і Брэста. Ён спрабаваў абысці сістэму сігналізацыі на мяжы, але гэтага зрабіць не ўдалося.

А нелегала з В'етнама затрымалі... у краме вёскі Камянюкі, гэта ў Беларэжскай пушчы. Прапаршчык-кінолаг бліжэйшай заставы зайшоў у свой выхадны дзень у краму. Там ён убачыў людзей, што выклікалі падзвіжне, паспрабаваў загаварыць з імі на рускай і англійскай мовах, але яго не разумелі. Аднаго з пакунікоў прапаршчык затрымаў у краме, другою ўдалося ўцячы. Затым у раёне мяжы арганізавалі пошук, у выніку было затрымана яшчэ тры чалавекі. Чацвёрэ в'етнамцаў расказалі, што збіраліся перабрацца ў Польшчу для працаўладкавання.

Яна СВЕТАВА

■ Песню бярыце з сабой

Колькі ў небе зор

Шчасце — гэта адчуванне асабістай суладнасці з навакольнай прастораю, з калектывам і ў самім сабе, імкненне паўсюль падтрымліваць гарманічныя адносіны. Шчаслівія хвіліны, калі адчуваеш духоўную злітнасць з наваколлем, нярдзіць у нашым жыцці. Пра гэта і апяваецца ў песні «Колькі ў небе зор» Аляксандра Шыдлоўскага. Як яна загучала (першы выкананца — самадзейны хор Палаца культуры трактарнага завода, то адразу стала папулярнай і хутка фалькларызавалася. Вакальны твор «Колькі ў небе зор» Аляксандр Шыдлоўскі (на той час працаваў дырэктарам Гродзенскага абласнога Дома народнай творчасці) прысвяціў сваёй жонцы Варвары Яфімаўне, з якой разам пачынаў артыстычны шлях у Беларускім ансамблі песні і танца пад кіраўніцтвам Рыгора Шырмы. Таму вельмі хораша і ўдала перадаў пачуццёвы стан закаханай асобы. Песня ўзнікла ў канцы 1960-х гадоў і першапачаткова неслла на сабе адбітак тагачаснай моўнай культуры. У другой страфе спявалася: «Сонца і вясна — з намі круглы год. Шчасця

больш у нас, як на небе звёзд». Пры дапрацоўцы тэксту тут з'явілася адметнае: «Дзе так добра жыць, дзе такі прастор, Шчасця больш у нас, як на небе зор». Але сацыяльны аспект пазней аўтар змяніў на больш абагульненае ўспрыманне **Верш і музыка Аляксандра Шыдлоўскага**

Колькі ў небе зор — цяжка палічыць, Толькі з іх адна найярчэй гарыць. Гэта ты мая, зорка ясная, Ты, любоў мая непагасная.

У працы і ў жыцці добра нам з табой Марыць і любіць з песняй маладой. Сонца і вясна, навакол прастор, Шчасця больш у нас, як на небе зор.

Край шырокі наш, мірны, дарагі, І бягуць удаль светлыя шляхі. Мне з табой па іх хочацца ісці І дзяліць усе разам у жыцці.

Апошнія два радкі кожнай страфы паўтараюцца. Падрыхтаваў Міхась ШАВЫРКІН

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 7.32	18.19	10.47
Віцебск	— 7.23	18.07	10.44
Магілёў	— 7.22	18.09	10.47
Гомель	— 7.16	18.08	10.52
Гродна	— 7.47	18.35	10.48
Брэст	— 7.45	18.37	10.52

Месяц

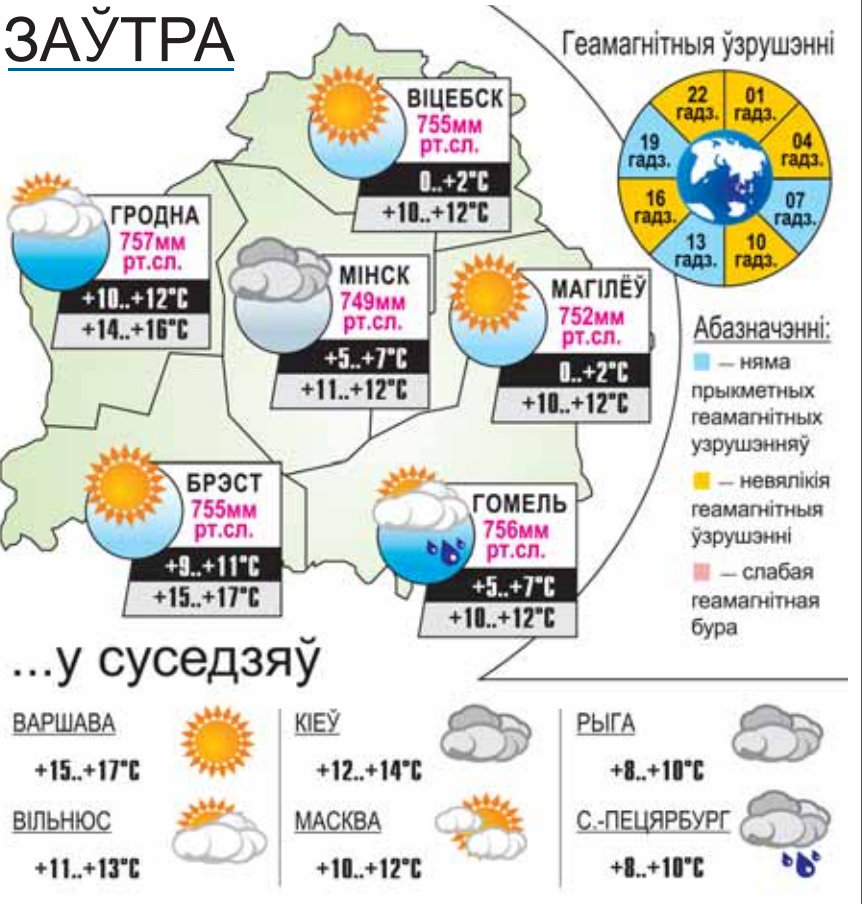
Першая квадра 2.03. Месяц у сузор'і Вадзеля.

Імяніны

Пр. Івана. К. Вітольда, Максіміяна, Серафіма, Яўстаха.

ЗАЎТРА

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Вялікая верагоднасць таго, што патрабаванні да вашай працы будуць завяшаны, і вы сутыкніцеся з несправядлівасцю ў дачыненні да сябе з боку начальства. Непажадана прымаць паспешлівыя рашэнні па змене працы ці іншых кар'ерных кроках. Тыдзень спрыяльны для наладжвання сяброўскіх характараў і завязвання карысных знаёмстваў.

ЦЯЛЕЦ. Не вартэ пераацэньваць сілы і магчымасці. Беражыце сваю дзелавую і грамадскую рэпутацыю: перш чым згаджацца на прывабныя прапановы, вартэ ўсё прадумаць. Паспрабуйце не брацца за важныя справы без стараннай падрыхтоўкі. Асноўную шкоду вам могуць прычыніць таемныя ворагі і зайздроснікі — калі яны, вядома, у вас ёсць.

БЛІЗНЯТЫ. Неабходна быць вельмі дысцыплінаваным і пунктуальным, тады паспяхова вырашацца шматлікія праблемы, і вы смела панесяцеся наперад да новых дасягненняў. З'явіцца мноства новых магчымасцяў для ажыццяўлення планаў і рэалізацыі ідэй. Ваша ініцыятыва і працаздольнасць будуць высока ацэнены.

РАК. Можца дамагчыся поспеху ва ўсіх сферах узаемадзеяння з дзелавымі партнёрамі. Калі вас цікавіць кар'ера, не ігнаруйце афіцыйных мерапрыемстваў, якімі б неадарэчымі яны вам ні здаваліся. Чакаецца ўсплёск творчай энергіі, увасобіце ў жыццё якую-небудзь даўнюю задумку.

ЛЕУ. Скінце з сябе цяжар непатрэбных праблем і паспрабуйце злавіць радасць восенскага настрою. Давядзецца прыкласці немалыя намагання для таго, каб планы не былі парушаны. Магчымы дробныя побытавыя праблемы, якіх ўзнікаць на роўным месцы. Мае сэнс заняцца ўмацаваннем сяброўскіх сувязяў з калегамі па працы, каб супаднай камандай супрацьстаяць агульным нядобрыччлівым.

ДЗЕВА. Вы рухаецеся ўвесь час угару, але, магчыма, трохі спяшаецеся. Ад пачаткова можа наступіць прывабная прапанова, задумайцеся, ці вартэ згаджацца на значнае павышэнне, бо становішча ваша можа аказацца дваістым. Другая палова тыдня можа прымусіць вас напружыцца і прадумаць, якія дзеянні лепш распачаць.

ШАЛІ. Неабходна будзе сабраць сябе ў кулак і завязаць вузлом — важная справа запатрабуе рэзкай засяроджанасці і імклівайсці дзеянняў. Дазволішы сабе расслабіцца, вы рызыкуеце прапусціць нейкі ўнікальны шанец. У выхадныя дні вы

лёгка ліквідуеце дробныя непаладкі і наведзяце ў сваім доме амаль ідэальную чысціню, але паспрабуйце не ператамляцца і захоўваць пэўную асцярожнасць пры абыходжанні з колючымі, рэжучымі прадметамі, якія могуць зваліцца на вас з вялікай вышыні.

СКАРПІЁН. Магчымы праблемы юрыдычнага характара, але вашы хваляванні будуць беспадстаўнымі і праблемы хутка вырашацца. Спрыяльны тыдзень для наладжвання сувязяў з людзьмі, якіх неўзабаве акажуча карыснымі. Апроч новых знаёмых, на далейгядзе з'явіцца і старыя сябры, якіх вы даўно не бачылі. З аўторка і да канца працоўнага тыдня вас чакае настолькі напружаная праграма, што ў чацвер і пятніцу пажадана быць асцярожнейшымі з нагрукзкамі. Умейце ўзяць паўзу.

СТРАЛЕЦ. Зможаце даведацца шмат новага ад калег. У першую палову тыдня вас чакае поспех у справах, вартэ задумачца пра дадатковую працу, якая пашырыць фінансавыя магчымасці. Ёсць небяспека пераацэнкі сваю значнасць, тыдзень не надта падыходзіць для таго, каб распавядаць пра сябе і свае праблемы, з кім бы вы ні вялі гутарку.

КАЗЯРОГ. Жадаючы навучыцца чаму-небудзь, пазнаёмцеся са спецыялістам, які добра валодае гэтым майстэрствам. Даведнікі не дапамогуць. Нечаканы паварот падзей раскрые перад вамі новыя магчымасці. Прымаючы адказныя рашэнні ў канцы тыдня, не спяшаючыся ўзважце свае магчымасці.

ВАДАЛЕЙ. Апыняецца перад выбарам новага шляху, але любая дарога прывядзе вас да вызначанай мэты, толькі рознымі сродкамі ці ў розны час. Вас чакае ўдалы тыдзень, які прынесе ўпэўненасць у рэалізацыі планаў. У першыя яго дні абрынецца лавіна разнастайных спраў і клопатаў. Калі не здолеце справіцца, то папрасіце дапамогі ў сяброў. Камандзіроўкі, паездкі і вандроўкі будуць удалымі ў другую палову тыдня.

РЫБЫ. Дзелавыя стасункі з партнёрамі шмат у чым будуць залежаць ад вашай стрыманнасці і дыпламатычнасці. Прадумайце ўсё да дробязяў, перш чым адказваць на пытанні. Прыслухоўвайцеся да сябе, і інтуіцыя вас не падведзе. Давядзецца адстойваць свой пункт гледжання перад начальствам, вашы ідэі павінны быць выразнымі, лагічнымі і ўяўляць сабою стройную сістэму. Акунаючыся ў працу, не забывайцеся пра дзядей, бо ім не заўсёды ўдаецца самастойна спраўляцца з узніклымі праблемамі.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Гарбузовы гаршчок

Спатрэбца: гарбуз (маленкі) — 1 шт., фарш мясны — 300 г, бульба (сярэдняга памеру) — 2 шт., цыбуля рэпчатая — 1 шт., маянэз — 1 ст.л., сыр каўбасны — 100 г, соль — на смак, перац чорны — на смак.

Падрыхтаваць гарбуз. Адрэзаць «вечка», выдзіць гарбузікі. На буйной тарцы надзерці бульбу, пасаліць. Да фаршу дадаць соль, перац, асобна дробна парэзаць цыбулю. Пачынаем фаршаваць «гаршчок». Слой бульбы, слой цыбулі. Фарш кладзем наверх, каб бульба насычалася мясным сокам. Зверху трохі маянэзу. Накрываем гарбузовым «вечкам» і адпраўляем у духоўку (180 °C) гадзіны на 2. За 15 хвілін да гатуюнасці зняць вечка і добра пасыпаць сырам, лепш каўбасным, бо ім надае трохі вэнджанага смак.

Мочаныя яблыкі

Спатрэбца: карыца — 1 палачка, спецыі (у тры пальцы кожнай — мацярдушка, святаяннік, гваздзіка, бадзян; галінка мяты); соль — 2 ч.л. З горкай, мёд — 2—4 ст.л.; яблыкі (любяя познія гатункі, якія маюць шчыльную мякца) — 1,5 кг; солад (можна замяніць жытняй мукой — 4 ст.л. ці канцэнтратам кваснага сусла — 2 ст.л.) — 2 ст.л.

Чыстыя яблыкі пакладзіце хвосцікам угару ў падыходзячую тару, шкланую ці эмаляваную. У ідэале — драўляная бочка. Дадайце вострыя прыправы і травы. Зверху пакладзіце маленькую галінку мяты, яна надаець яблчакам асаблівы смак.

Гатуем сусла. У гарачай вадзе распускаем соль, мёд і солад, добра размешваем, астуджаем.

Перад тым, як заліць яблыкі суслам, яшчэ раз перамыкаем, выліце ў слоік з яблычак, накрыйце пластыкавай накрывкай і дастаўце ў халадзаватае месца на тыдзень. Рэшткі сусла не вылівайце, трымайце ў халадзе, яны вам спатрэбяцца. Першыднячна правярайце яблыкі, каб яны былі цалкам апушчаныя ў сусла, па неабходнасці далівайце яго. Калі будзеце гатаваць у вядры, то на яблыкі трэба абавязкова пакласці груз, лепш за ўсё драўляны круг, каб яблыкі былі цалкам у вадцы, інакш могуць сасцавацца. Праз месяц — паўтара можна «чыраць» ў слоік і атрымаць асалоду ад смачных, карысных, хрумскіх яблчак.

-2968-

ЗАКОНЫ СТЫЛО

Вучымся хораша адзявацца

Правільна выбраны фасон адзення дае магчымасць паказаць фігуру ў самым выгадным святле.

Жанчынам нізкага росту лепш насіць адзежу карэйшую, якая паддужае ногі. Менш ім ідуць касцюмы, больш — неадразныя па талі сукенкі з аднаколернай тканіны. Не падыходзяць фасоны з накладнымі кішэнямі.

Высокім жанчынам з доўгімі нагамі і кароткім тулавам ідуць касцюмы з доўгімі жакетамі, тунікі, надзеўты навыпуск, сукенкі з заніжанай таліяй.

Хударлявыя могуць набываць сабе доўгія і шырокія, у складкі ці плісаваныя, з накладнымі кішэнямі спадніцы. Ім падходзяць фактурныя тканіны.

Пры шырокай верхняй частцы цела і худых сцёгнах трэба вызначыць даўжыню аддзёжы ў залежнасці ад росту: для ніжэйшых жанчын — спадніцы карэйшай, для больш высокіх — ніжэй калена, пашыраныя ўнізе. Калі адзенне двухколернае, верхняя яго частка павінна быць цямнейшай за ніжнюю. Дарчы будуць востры выраз, каўняры з падоўжанымі адваротамі, рукаў рэзган.

Удалацьніцы постаці з шырокімі сцёгнмі, але худымі плячамі і невялікім бюстам, павінна насіць адзежу ніжэй кален, пазбягаць кароткіх спадніц у аб'язку, накладных кішэнзяў, спадніц у складкі і зборкі, не зацягвацца поясам. Шырокія сцёгны прыглушае доўгі жакет, цёмная спадніца.

Поўным жанчынам не падходзіць як вельмі кароткая, так і вельмі доўгая адзежа. Больш за ўсё пасуюць сукенкі паўпрылягаючых і прамых сілуэтаў з тонкіх, але шчыльных тканін. Жакеты ў касцюмаў павінны быць доўгімі, аднабортнымі, з вертыкальным строчкай. Поўным супрацьпаказаныя шырокія паясы, зборкі, высокія каўняры, тканіны з буйным малюнкам.

ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ

Колер лечыць?

Асабліваасці ўздзеяння колераў на псіхіку людзей былі заўважаны вельмі даўно. У некаторых старажытных цывілізацыях, напрыклад, у Егіпце і Кітаі, была распуасуджана колераўтэрапія — лячэнне людзей шляхам уздзеяння на іх пэўнымі колерамі.

Старажытныя людзі верылі, што **чырвоны колер** стымулюе працу мозгу і ўзмацняе цыркуляцыю крыві, **жоўты колер** спрыяе ачышчэнню арганізма ад шлакаў і ўмацаванню нервовай сістэмы, **аранжавы** дапамагае паскорыць працэс аздаравлення лёгкіх і павялічвае агульны энергетычны ўзровень арганізма, **блакітны колер** здольны паменшыць боль, а **глыбокі сіні** карысны пры лячэнні скурных захворванняў.

-2969-

УСМІХНЕМСЯ

Начны званок у пахажную часць. Жаноцы голас: — Да мяне ў акно трэцяга паверха лезе мужчына. Дыспетчар адказвае: — Тэлефануйце «102», у міліцыю, а не «101». Жаноцы голас: — Дурні, яны лескі патрэбны!

— Вось, купілі дачу для адпачынку. — Ну і я, адпачываеце? — Так, калі на дачу не ездзім...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалайевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), В.КІЮТЧІК (намеснік галоўнага рэдактара), А.КІЛЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, С.ПРОТАС (першы намеснік дырэктара-галоўнага рэдактара), Н.РАСОЛЫКА, С.РАСОЛЫКА, А.СТАПЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмыльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмоў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Місцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандантаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай воблі: (017) 292 21 03; бухгалтэры: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; **ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ** тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zvyazda.minsk.by, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by

(для зваротаў): zvarot@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўдаюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адзасваеныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэсавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ПД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 23.075. Індэкс 63850. Зак. № 4463.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 **Нумар падпісаны ў 19.30**
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 **11 кастрычніка 2013 года.**